

Legal News

Nejdůležitější právní změny v České republice a na Slovensku

11. 12. 2020

Takový jiný rok

Začal advent. Čas, kdy se předvánočním shonem řítíme vstříc závěru roku a počátek roku nového je již na dohled. Čas rozjímání a bilancování roku uplynulého. Čas zamyšlení nad očekáváními od roku přicházejícího. Advent roku 2020.

Letošní rok byl jiný. Překonal naše nejdivočejší očekávání. Přinesl mnoho starostí, nejistoty, ale i mnoho úžasného. Na jaře se lidé dokázali semknout a zcela samozřejmě a nezištně pomáhat úplným cizincům. Dokázali jsme inovovat. Korporace dokázaly prakticky ze dne na den zavést práci na dálku; projekt, který by jinak trval roky s nejistými vyhlídkami. Zdraví zaměstnanců se ve firmách stalo skutečnou prioritou.

Konec roku opět přináší změny prakticky ve všech oblastech práva. K lepšímu, k horšímu, a někdy prostě ještě nevíme, jako v případě daňového balíčku. V příštím roce budeme s nadějí očekávat nasazení Covid vakcín a s obavou vyhlížet dopady skončení podpůrných programů na oslabené firmy. Jisté ale je, že příští rok bude hledáním „nového normálu“.

Tak ať je příští rok jiný než ten letošní, lepší!

Tomáš Procházka
Partner | Praha

Eversheds Sutherland

Pobřežní 394/12
Praha 8, 186 00
Česká republika

paha@eversheds-sutherland.cz
www.eversheds-sutherland.cz

Eversheds Sutherland

Hodžovo námestie 1/A
Bratislava, 811 06
Slovenská republika

bratislava@eversheds-sutherland.sk
www.eversheds-sutherland.sk

S blížícím se koncem roku čeká všechny zaměstnavatele přechod na novou právní úpravu dovolené, kterou přinesla poslední červnová novela zákoníku práce. Je tedy nejvyšší čas dokončit proškolení nových účetních, zajištění aktualizace SW nebo úpravu výplatních pásek.

Od 1. 1. 2021 bude nutné nárok na dovolenou i její čerpání evidovat v hodinách, a nikoliv v pracovních dnech (směnách), jako tomu bylo doposud. Vznik práva zaměstnance na dovolenou bude nově založen na odpracované stanovené týdenní pracovní době (nebo sjednané kratší pracovní době) v kalendářním roce, od níž se bude odvozovat i délka dovolené v hodinách.

Nárok na dovolenou za kalendářní rok tak bude představovat u zaměstnance s 5 týdny dovolené a 40hodinovou týdenní pracovní dobou celkem 200 hodin. Pokud zaměstnanec neodpracuje celý kalendářní rok, vznikne mu po odpracování alespoň 4 týdnů nárok na poměrnou část dovolené za kalendářní rok, a to za každý celý odpracovaný týdenní úvazek ve výši 1/52 z celkového nároku na dovolenou. V této souvislosti se také zcela ruší jako nadbytečná dosavadní dovolená za odpracované kalendářní dny.

Koncepčně se mění zohledňování překážek v práci, kdy nově již nebude docházet ke krácení dovolené v závislosti na jejich délce. Překážky budou podle svého druhu započteny pro účely dovolené jako výkon práce, a to buď v plném rozsahu, nebo do výše 20násobku týdenní pracovní doby při odpracování alespoň 12 týdnů.

K dalším důležitým změnám dochází i v oblasti převádění dovolené, zaokrouhlování nebo krácení dovolené v případě neomluvené absence.

Čerpání převedené dovolené, na kterou vznikne nárok do 31. 12. 2020, se bude i nadále řídit současnými pravidly. Pokud se proto chcete vyhnout komplikacím s vedením dvou evidencí (případně problematickým převodem na hodiny), doporučujeme zvážit vyčerpání zbývajících dovolené ještě do konce roku.

Radek Matouš | Vedoucí advokát | Praha

Prechodné obdobie, ktoré občanom Spojeného kráľovstva a ich rodinným príslušníkom zaručovalo slobodu pohybu v rámci hraníc Európskej únie skončí 31. decembra 2020. Od 1. januára 2021 sa občania Spojeného kráľovstva a ich rodinní príslušníci (ďalej len „občania UK“) budú považovať za štátnych príslušníkov tretích krajín. Z toho vyplýva, že ak sa budú chcieť inak ako turisti zdržiavať na území SR (práca, podnikanie) budú musieť žiadať o povolenie na pobyt a pracovné povolenie.

Výnimkou je, ak sa občania UK oprávnenne zdržiavajú na území SR pred uplynutím prechodného obdobia. Predpokladom na uplatnenie tejto výnimky je registrácia.

Do 30. júna 2021 sa musia všetci občania UK, ktorí žijú v SR pred 31. december 2020, zaregistrovať na cudzineckej polícii. Ak už sú občania UK zaregistrovaní, musia si vymeniť svoje doklady o pobyte EÚ za doklady o pobyte (ako štátni príslušníci tretej krajiny – Third country residence card), ktoré budú v súlade s dohodou o vystúpení.

Ich pobytový status bude v slovenskom systéme automaticky aktualizovaný 1. januára 2021. Všetci občania UK majú povinnosť požiadať o nový doklad o pobyte (ako štátni

príslušní príslušníci tretej krajiny), ktorý bude v súlade s dohodou o vystúpení, najneskôr do 30. júna 2021. Doterajší doklad o pobyte občana EÚ stráca platnosť dňom 30. júna 2021. Po 30. júni 2021 bude možné požiadať o nový doklad o pobyte, ale hrozí pokuta 1600 EUR.

Jana Sapáková | Vedúca advokátka | Bratislava

Pobyt a práce občanů UK v Čechách po 1. 1. 2021

CZ

Přechodné období, během kterého bylo občanům Spojeného království a jejich rodinným příslušníkům (dále jen „občané UK“) zachováno právo svobodného pohybu v rámci hranic Evropské unie skončí 31. prosince 2020. Od 1. ledna 2021 budou občané UK považováni za státní příslušníky třetích zemí. Z toho plyne, že pokud se budou chtít na území ČR zdržovat jinak, než jako turisté (práce, podnikání), budou muset žádat o povolení k pobytu a pracovní povolení.

Výjimka platí pro občany UK, kteří se na území ČR oprávněně zdržovali před uplynutím přechodného období. Předpokladem k uplatnění této výjimky je prokázání oprávněnosti pobytu na území ČR před 31. prosincem 2020.

Z toho důvodu Ministerstvo vnitra důrazně vyzývá občany UK pobývajících na území ČR bez potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu v případě cizinců pobývajících zde déle než 5 let, aby si o tato oprávnění požádali ještě před 31. prosincem 2020. Požádat o potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu by mělo být možné i po 1.1.2021, bude však nutno prokázat oprávněnost předchozího pobytu na území ČR.

Ve lhůtě do 1 roku od zahájení vydávání průkazů s biometrickými údaji (bude upřesněno v průběhu roku 2021) pak budou mít všichni občané UK a držitelé potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu povinnost si své dosavadní průkazy vyměnit za nové.

Alena Šíchová | Koncipientka | Praha

Velká novela zákona o obchodních korporacích

CZ

Prvního ledna 2021 začne platit zatím nejzásadnější novela zákona o obchodních korporacích. Na jedné straně se zpřesní některá ustanovení zákona a do jeho textu se výslovně vloží to, co v praxi již funguje. Na druhé straně ale novela přinese zásadní novinky a poměrně výrazně změní některé zažité instituty korporátního práva.

Mezi nejdůležitější změny, na které je potřeba se připravit již za několik málo týdnů, patří nový systém fungování tzv. monistického systému u akciových společností (již bez statutárního ředitele), odlišný způsob ustanovení zástupců právnických osob, které jsou členy volených orgánů korporací (zákaz řetězení) nebo zpřísnění odpovědnosti statutárních orgánů.

Zejména členové statutárních orgánů by se měli mít na pozoru, včas se s novými pravidly seznámit a zavést je do praxe. Ostatně zpřísnění jejich odpovědnosti je jedním z hlavních pilířů novelizace. Zásadní změnu v této oblasti představuje například zrušení zákonného ručení členů statutárních orgánů za dluhy společnosti, které bude nahrazeno

přísnější povinností v případě úpadku dorovnat rozdíl mezi dluhy a majetkem společnosti.

Přísnější bude také úprava vrácení prospěchu členy statutárního orgánu, které za poslední dva roky od společnosti obdrželi. Nově se totiž lhůta dvou let nebude počítat od právní moci rozhodnutí o úpadku, ale již od okamžiku zahájení insolvenčního řízení. Rozšířena budou rovněž pravidla týkající se střetu zájmů a zjednoduší se pravidla týkající se vyloučení z funkce člena statutárního orgánu.

Mezi jistě pozitivní změny lze zařadit například zjednodušení založení s.r.o. se základním kapitálem do 20.000 Kč nebo možnost rozhodnout o výplatě zisku až do konce následujícího účetního období.

Ondřej Šudoma | Koncipient | Praha

Ak prenášate osobné údaje mimo EÚ, mali by ste spozornieť

SK

Súdny dvor EÚ vydal rozsudok Schrems II, v ktorom vyslovil neplatnosť nástroja prenosu osobných údajov do USA, tzv. „Privacy Shield“. Firmy, ktoré prenášajú osobné údaje do USA na jeho základe, musia prenos pozastaviť, alebo ho zabezpečiť inak.

Že Vás sa toto rozhodnutie nijako netýka? Pozrime sa lepšie...

Súdny dvor okrem uvedeného skúmal aj platnosť štandardných zmluvných doložiek „prevádzkovateľ – sprostredkovateľ“, teda ďalšieho právneho nástroja pre bezpečnosť prenosu osobných údajov do tretích krajín, nielen do USA. Doložky vyslovil za platné, avšak nie bezpodmienečne. To, či sa konkrétny prenos osobných údajov môže realizovať, má závisieť od výsledku posúdenia právnych predpisov platných v mieste dovozu údajov. Zodpovednosť za posúdenie legislatívy a výkonu práva v tretej krajine Súdny dvor tak ponechal na vývozcovi údajov.

Odporúčania k prenosom údajov mimo EÚ / EHP

Z Rozsudku je možné vyvodiť nasledovné odporúčané kroky na zabezpečenie zákonnosti prenosu osobných údajov do tretej krajiny:

- ak je treťou krajinou USA a prenos sa realizoval na základe Privacy Shield, musí sa pozastaviť
- ak sa údaje prenášajú na základe doložiek do akejkoľvek tretej krajiny, je potrebné pred začatím prenosu overiť, či legislatíva v mieste sídla dovozcu údajov zaručuje primeranú úroveň ochrany, a či prax orgánov verejnej moci nezasahuje do primeranej ochrany
- v prípade potreby prijať dodatočné opatrenia (k tejto novej problematike viac v Odporúčaní EDPB 1/2020)
- ak ani dodatočné opatrenia nezabezpečia primeranosť ochrany osobných údajov, prenos nezačať, resp. ho ukončiť
- ak sa bude prenos napriek tomu realizovať, je potrebné o tejto skutočnosti upovedomiť príslušný dozorný orgán

V súlade so zásadou zodpovednosti je nevyhnutné všetky vyššie uvedené kroky podložiť relevantnou dokumentáciou.

Helga Vernarcová | Advokátka | Bratislava

Ve zkratce

CZ	Speciální podmínky programu Antivirus Plus: Příspěvek v režimu Antivirus Plus není možné poskytnout zaměstnavateli, který obdržel veřejnou podporu v rámci tzv. Dočasného rámce vyšší než 800 000 EUR. Příspěvek Antivirus Plus se do tohoto limitu započítává také. Po dosažení limitu může zaměstnavatel dále čerpat Antivirus A a Antivirus B.	<u>Peter Perniš</u> Advokát Praha
CZ	Dle Nejvyššího soudu není ztráta právního důvodu užívání prostor (např. smlouva), ve kterých se nachází sídlo společnosti, důvodem zakládající povinnost společnosti navrhnout změnu sídla do obchodního rejstříku. Zároveň ale platí, že v případě ztráty právního důvodu užívání prostor musí společnost o změně sídla rozhodnout. V případě, že se tak nestane a společnost nápravu nezjedná ani v přiměřené lhůtě stanovené rejstříkovým soudem, rozhodne soud o zrušení společnosti s likvidací.	<u>Hana Treutlerová</u> Koncipientka Praha
CZ	Dle návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení o minimální mzdě by mělo od 1. 1. 2021 dojít k nárůstu minimální mzdy na 15.200 Kč / měsíčně a 90,50 Kč / hodinu.	<u>Jakub Verlík</u> Advokát Praha
SK	NR SR schválila novelu zákona o DPH, ktorej cieľom bola najmä implementácia smerníc EÚ. Ruší sa ňou tiež oslobodenie zásielok z tretích krajín s hodnotou do 22 EUR od DPH. Účinnosť by mala nadobudnúť od 1.1.2021, v prípade niektorých ustanovení týkajúcich sa aj elektronického obchodovania 1.7.2021.	<u>Soňa Petrovičová</u> Advokátka Bratislava
SK	Zverejnenie údajov o konečných užívateľoch výhod: Štatistický úrad SR od 1. novembra 2020 sprístupnil verejnosti na svojej webstránke údaje o konečných užívateľoch výhod podnikateľov a právnických osôb.	<u>Petra Štrbová Marková</u> Advokátka Bratislava
CZ	Údaje o skutečných vlastnících v České republice zatím nejsou veřejné. Zveřejnění těchto údajů je naplánované v rámci implementace 5. AML směrnice.	<u>Ondřej Šudoma</u> Koncipient Praha

eversheds-sutherland.com

© Eversheds Sutherland 2020. Všechna práva vyhrazena.

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., a Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., je součástí Eversheds Sutherland, která celosvětově působí prostřednictvím různých samostatných právních subjektů. Úplný popis struktury a seznam kanceláří najdete na www.eversheds-sutherland.com.

Tento dokument a informace v něm uvedené mají pouze obecný informativní charakter a nejsou právní radou v konkrétní záležitosti. Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o. neodpovídá za jakékoli jednání učiněné na základě informací obsažených v tomto dokumentu.